

Fernweh*

Teplán Nóra munkáiról

*Félreérted a tényeket, az ítélet nem egyszerre jön,
az eljárás maga válik lassanként ítéletté.*

Franz Kafka: A per

Az elvágódás nem mindig térbeli, és nem is mindig időbeli. Néha határozott iránya sincsen, hanem helyette a kiindulási pont, az „itt és most”-ból történő szabadulás számít. Azonban éppen ez a megfoghatónak tűnő pont, a jelen az, ami valójában mélyen problematikus, szinte önálló labirintus; hiszen az adott pillanat mindig terhelt a múlt emlékeivel, és magában hordozza a jövőt. Teplán Nóra munkái ennek az érzésnek a lenyomatai, szürrealisztikus, fotószerű dokumentációi a kései kapitalizmus egzisztenciális krízisének.

A *Mémoires* sorozat egységben próbálja megjeleníteni ezt az érzést. Az elhagyott tengerpartról készített analóg fotók távolról Caspar David Friedrich festményeit idéznék, a *Szerzetes a tengerparton*t, egy olyan világban, ahol már az a kevés transzcendencia is elveszett, ami még a 19. században is jelen volt. Ezeken a képeken nincs szerzetes és nincs értelmezhető keret, a tengerparti látványt aszimmetrikus paszpartu fogja körbe, ami kizökkenti a nézőt és eltünteti a középpontot. A *Jegyzetek* kollázsok ugyanilyen hatásúak. Kibillentik a nézőt, az egymás mellé helyezett elemek éppen annyira állnak össze egy kép-pé, hogy folyamatosan felfedjék saját szerkesztett mivoltukat. Magányosan álló fatörzsek sivatagi tájban, utak, csermelyek és sziklák folynak egymásba, fenyőerdő és ködbe burkolózó táj, de az egyes elemek hiába kerülnek egymás mellé, mindig megtartják önállóságukat és megközelíthetetlen zártságukat.

A grafikákon kívül a sorozat része egy szoborcsoport is, ami négyzet alapú betonhasábokból áll, töredezett, csapottan levágott tetejükön szén és moha. Az elrendezés a berlini Holocaust-Mahnmal idézi meg, a fekete szén a felzárkolt föld-metonímiával a visszatérés lehetetlenségének az érzését erősíti.

Az emlékezés párdarabja a *Zóna* (59°23'02.9"n 24°46'46.6"e) ahol nem érvényesek a világ alapvető törvényei. A kollázsok itt is olyan tájakat mutatnak, amelyek saját magukba forduló idegen elemekből állnak össze, és a melléjük helyezett szobor is a pusztaság, a kiszikkadt tájon növe csenevész növényzetet mutatja.

A legutolsó projekt címe *Meeting the Irregular*. A montázsok témája nem változott, azonban két elem a rendszerezettségével a szorongást és az egzisztenciális krízist egészen más oldalról világítja meg. Az egyik egy fénykép egy ipari óráról, a másik egy felsorolás, a mechanikus élet eseményeiről: felkelni, kávé inni, reggelizni, eddig minden jó...

Gárdonyi László

---

* Vágódás a messzeségbe (a szerk.).

